

Deloyale concurrentie schaadt!

Vrijheid van ondernemen. Dat principe staat hoog in ons vaandel. Maar logiesaanbod dat gratis of tegen niet-marktconforme prijzen wordt aangeboden, werkt schadelijk en marktversturend voor professionele logiesbedrijven. Niet alleen lopen ondernemers hierdoor inkomsten mis. Op de langere termijn gaat oneerlijke concurrentie ook ten koste van de rendabiliteit, de investeringsbereidheid en de werkgelegenheid bij professionele ondernemers. RECREAD onderneemt daarom lobby tegen elke vorm van deloyale concurrentie.

Deloyale concurrentie schaadt!

Deloyale concurrentie is een slechte zaak voor de rendabiliteit van professionele recreatiebedrijven. Oneerlijke concurrentie bedreigt ook de structurele tewerkstelling bij recreatieondernemers. Verder werpt de deloyale concurrentie een lange schaduw over de investeringsbereidheid en dus de kwaliteit bij de professionele sector. Waarom immers nog investeren in bepaalde markten als het speelveld niet gelijk is en oneerlijke praktijken gedoogd of zelfs georganiseerd worden door sommige overheden; zo vragen professionele recreatieondernemers zich af.

Angel in de voet van de professionele kampeerondernemers zijn het toenemende aantal camperplaatsen (kampeerautoplaatsen) die her en der gratis of spotgoedkoop aangeboden worden door lokale overheden, maar soms ook door particulieren of pop-upinitiatiefnemers.

In elk geval betekent het aanbieden door publieke overheden van diensten die niet gecatalogeerd kunnen worden als 'algemeen belang' en tegen tarieven die niet de werkelijke economische prijs doorrekenen aan de consument een schending van de EU-Dienstenrichtlijn (Bolkestein). De Nederlandse wetgeving 'Markt en Overheid' is voor RECREAD een modelvoorbeeld van hoe de spelregels veel beter bewaakt kunnen worden.

Oneerlijke concurrentie heeft vele gedaanten

- Gratis overnachtingsplaatsen voor campers die aangelegd en/of gedoogd worden door steden en gemeenten

Daarbij blijkt dat sommige gemeenten bij de aanleg en de uitbating van *kampeerautoparkings* voor overnachting diverse regelgevingen niet toepassen. We denken aan regelgeving waar de reguliere kampeersector wel verplicht moet aan voldoen zoals ruimtelijke ordening en het logiesdecreet (kwaliteit, brandveiligheid). Vaak blijkt ook dat gemeentelijke *kampeerautoparkings* voor overnachting niet of niet gelijk onderworpen worden aan

gemeentelijke en provinciale taksen die de lokale kampeerbedrijven daarentegen wel moeten betalen. Ten slotte stellen wij vast dat bijvoorbeeld de opruiming van afval, de lozing van afvalwater en de kosten voor verlichting van de genoemde *kampeerautoparkings* in veel gevallen niet of niet integraal doorberekend worden aan de kampeerautogebruiker. Private uitbaters dienen natuurlijk wel alle taksen en kosten door te rekenen in hun prijzen.

RECREAD heeft er geen probleem mee dat gemeenten en steden partners zoeken voor de uitbating van camperplaatsen zolang het aanbod echter maar betalend is, zolang het ook gaat om privaat commercieel initiatief en ook zolang er niet structureel betoelaagd wordt met belastinggeld waardoor een ongelijk speelveld ontstaat.

- *Gratis overnachtingsplekken voor campers aangeboden binnen de campergemeenschap*

Zeg maar: kamperen bij mensen op de oprit thuis. Volgens RECREAD geven de zogenaamde gratis camperplaatsen bij particuliere aanbieders aanleiding tot het ontstaan van een zwartgeldcircuit. Het is gezegd allemaal gratis, maar een 'vrije bijdrage' is niet verboden. Het ontbreken van specifieke faciliteiten in dit gratis particuliere aanbod geeft ook aanleiding tot het vrij lozen van grijs en zwart afvalwater langs de openbare weg. De feitelijke kosten hiervoor vallen ten koste van de belastingbetalers en uiteraard ook van het leefmilieu. En hoe zit het met de voorwaarden inzake brandveiligheid? Is het gratis verhaal een vrijbrief voor onveilige toestanden?

- *Gratis camperplaatsen bij niet-logiesbedrijven*

Hier is het doel om bijvoorbeeld meer ambachtelijke producten, voedingsproducten of toegangstickets te verkopen aan de gratis logerende gasten. Regels inzake kwaliteit en veiligheid zoals van toepassing in de reguliere kampeersector, gelden hier kennelijk niet in de huidige stand van zaken.

- *Pop-upcampings*

Onder het mom van een tijdelijk evenement proberen sommigen de toepasselijke wetgevingen, maar ook de gebruikelijke taksen en lasten te omzeilen. In enkele gevallen elk jaar opnieuw. Het zogenaamde 'tijdelijke' dreigt echter een permanente bedreiging te worden inzake deloyale concurrentie.

- *Zorgelijke tendens van overheidsdiensten die natuur en bos beheren*

Overheidsdiensten die natuur en bos beheren zoeken steeds vaker de grenzen op voor kamperen en logeren in kwetsbare gebieden. Het voorwerp zijn gebieden die qua ruimtelijke bestemming buiten het bereik liggen van de reguliere sector. Ondertussen moet de reguliere kampeersector zich wél aan de ruimtelijke regels houden ook al hebben sommige ondernemers soms gronden in eigendom met quasi identieke bestemmingen. Ook de bivakplaatsen (paalkamperen) in erkend natuurgebied zijn een voorbeeld van feitelijke deloyale concurrentie tegenover de reguliere kampeersector.

Oplossingen tegen deloyale concurrentie

RECREAD ziet twee belangrijke hefboomen tegen deloyale concurrentie: enerzijds een meer onderscheiden wetgeving omtrent de werking van de overheid om de markt te reguleren, anderzijds een aanscherping van het Vlaams logiesdecreet om het gelijke speelveld te bewaken.

Voor RECREAD is de Nederlandse *Wet Markt en Overheid* het goede voorbeeld. Deze wet zorgt ervoor dat de gemeentebesturen, steden en andere overheden bijvoorbeeld geen camperplaatsen kunnen aanbieden, gratis of aan niet-marktconforme prijzen. De Nederlandse wet werd aangenomen als logische uitvoering van de EU-Dienstenrichtlijn (Bolkestein).

Deze regelgeving maakt komaf met gemeenten die in naam van het *algemeen belang* bijvoorbeeld via gratis of spotgoedkope camperplaatsen voor overnachting in feite commerciële ondernemingsactiviteiten opzetten zonder de werkelijke kostprijs integraal door te berekenen aan de consument. Nederlandse rechtbanken oordeelden na klacht van campingsuitbaters dat er geen sprake was van een algemeen belang en dat er tastbare economische schade berokkend werd aan de reguliere kampeerbedrijven.

Hierdoor kunnen de Nederlandse kampeerondernemers thans met zicht op rendabiliteit investeren in topkwaliteit. Het maakt van Nederland dan ook een kwaliteitsvolle bestemming voor de kampeerautoconsument. Getuige daarvan is dat het Agentschap Toerisme Vlaanderen voor haar brochure *Investeren in camperplaatsen* veel inspiratie is gaan zoeken in Nederland.

Ook in verband met het Vlaams Logiesdecreet is RECREAD vragende partij om deloyale concurrentie een halt toe te roepen. Kort gezegd ziet RECREAD enerzijds ruimte voor meer handhaving door het Agentschap Toerisme op illegale uitbatingen. Anderzijds vraagt RECREAD aan de Vlaamse overheid om het logiesdecreet en de uitvoeringsbesluiten zodanig te organiseren dat quasi elk aanbod – gratis of betalend – vanaf een welbepaalde drempel (lees: minimumcapaciteit) onder de toepassing van de Vlaamse logieswetgeving valt.

De valse argumenten van de *gratis lobby*

Tegen de standpunten van RECREAD worden vanuit sommige groepen allerlei argumenten gebruikt. Deze argumenten zijn evenwel niet steekhoudend.

Er zouden te weinig camperplaatsen zijn in Vlaanderen...

In Vlaanderen zijn ondertussen meer dan 1200 erkende en specifiek ingerichte camperplaatsen waarvan een 500-tal op erkende campings. En er komen er steeds meer bij. Daarnaast zijn circa 5000 gewone toeristische kampeerplaatsen waar campers ook welkom zijn. Per km² heeft Vlaanderen overigens het meeste camperplaatsen in Europa.

Soms staan campings en camperparken inderdaad bomvol op topdagen. Maar dat is ook het geval voor hotels, vakantiewoningen, B&B en andere logiesvormen. In normale omstandigheden en zonder pandemie zijn er in feite geen capaciteitsproblemen. De klant moet evenwel de moeite willen doen om vooraf te boeken. Op de bonnefooi vertrekken te midden van de seizoendrukke is nooit een goed idee.

Gemeenten zonder campings zouden zelf camperplaatsen moeten creëren...

In Vlaanderen liggen minstens 150 erkende kampeerterreinen en camperterreinen waar *campers* van harte welkom zijn. Het *kampeerrapport* van het Agentschap Toerisme Vlaanderen (2019) toont via kaartmateriaal aan dat van bijna elk punt in Vlaanderen het slechts 10 km rijden is naar een erkend camperterrein of een erkende camping.

Gemeentelijke (gratis) camperplekken zouden goed zijn voor de lokale economie...

De roep om gratis camperplaatsen wordt vaak gesteund door lokale horecaondernemers met de mantra dat dit goed is voor de lokale middenstand. Overnachten op reguliere campings is echter des te meer beter voor de lokale economie! Lokale campings zorgen voor verankerde structurele tewerkstelling en investeringen. Bovendien: kampeerautogebruikers die op een betalend erkend camperterrein of erkende camping overnachten, kopen ook lokaal. Bij het verblijven op een camping is er overigens méér sociale controle, een hogere veiligheid en geen openbaar zwerfvuil op te ruimen op kosten van de belastingbetaler. Reken maar dat elk gratis verhaal uiteindelijk doorgerekend wordt aan de ingezetenen van de gemeenten waaronder ook de lokale ondernemers.

Het aanbod van de reguliere campings zou qua prijs niet stroken met de wensen van de campergebruikers die enkel een plek willen en geen onnodige voorzieningen

Vooreerst zijn speciaal aangelegde en erkende camperplaatsen op reguliere campings al beter koop dan de gewone kampeerplaatsen. Maar voor sommigen is elke euro er één te veel. Eigenlijk willen sommige campergebruikers alles gewoon gratis. Dat komt omdat een aantal verkopers van kampeerauto's een verkooppraatje ophangen over reizen in 'vrijheid en blijheid' zonder overnachtingskosten om zo in de hoofden van de kopers de hoge aanschafwaarde te compenseren. Deze verkoopbelofte blijkt nadien in de werkelijkheid niet te kloppen. En dan wordt al snel gekeken naar de overheid om dat 'probleempje' op te lossen. Ten koste uiteraard van de professionele sector en eigenlijk ook van alle campergebruikers die er geen punt van maken om voor een kwaliteitsvolle camperplaats een eerlijke prijs te betalen.

RECREAD federatie van recreatieondernemers

Contactpersoon: Dirk Metsu, gedelegeerd bestuurder
Willebroekkaai 37, B-1000 Brussel
Mobiël: +32 497 577 873 – E-mail: dirk.metsu@recread.be